



1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

**Levélcím:** 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

**Telefon:** (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

**Ügyszám:** Vj/60/2015.

**Iktatószám:** Vj/60-35/2015.

### Betekintható!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Botond Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. B. G. ügyvéd) által képviselt **Fővárosi Vízművek Zrt.** (1134 Budapest, Váci út 23-27.) eljárás alá vont ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmának feltételezett megsértése miatt lefolytatott Vj/98/2011. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott végzésében vállalt kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése céljából elrendelt utóvizsgálatban meghozta az alábbi

### v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács az utóvizsgálatot megszünteti.

A végzéssel szemben a közléstől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni.

### I n d o k o l á s

#### I.

#### Előzmények és az eljárás megindítása

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) eljáró versenytanácsa a Vj/98/2011. számú versenyfelügyeleti eljárásban a 2014. november 28-án kelt, Vj/98-70/2011. számú végzésében (a továbbiakban: Végzés) a versenyfelügyeleti eljárás egyidejű megszüntetésével kötelezte a Fővárosi Vízművek Zrt.-t (a továbbiakban: FVM vagy eljárás alá vont) az általa tett vállalások teljesítésére:

- az FVM vízigény (kvóta) megállapításának alapját továbbra is a beruházó által megbízott tervező lakásonkénti vízigény-számítása képezi,
- a vízigény-számítás ellenőrzése során az FVM a tervező által meghatározott vízigényt lakásonként, a várható lakószám és az egy főre eső átlagos vízfogyasztás szorzatával hasonlítja össze;
- a vízigény ellenőrzése során a lakószám tekintetében az FVM — figyelembe véve a Gazdasági Versenyhivatal által alkalmazott benchmark számításokat és ajánlásokat — KSH által a 2011. évi népszámlálási adatok között közzétett átlagos lakásszámokból indul ki. A lakásméret szerinti megkülönböztetés során a Társaság a fokozatosság elvének érvényesítése érdekében a korábbi gyakorlatához képest több sávot különböztet meg. A sávok a KSH által közzétett adatok részletzettsége és az átlagos lakószámok alapján kerülnek meghatározásra.

A fentiek alapján az FVM arra vállal kötelezettséget, hogy a lakáscélú ingatlanfejlesztésekhez kapcsolódó víziközmű-fejlesztési hozzájárulás és kvóta alapját képező vízigény meghatározásának szabályait, az alábbiak szerint javasolja a döntéshozóknak módosítani:

A KSH által a 2011. évi népszámlálás adatai szerint meghatározott, az egyes lakásméretkehez tartozó átlagos lakószámot figyelembe véve az adott lakáshoz tartozó vízigény az alábbiak szerint kerüljön meghatározásra a Szabályzatban:

Lakás alapterület (m <sup>2</sup> )	Átlagos lakószám KSH, 2011, (fő)	A vízigény megállapítása során figyelembe vett lakószám (fő)	A vízigény megállapítása során figyelembe vett fajlagos fogyasztás (liter/fő/nap)	Javasolt kontingens, (m <sup>3</sup> /nap)
-29	1,57	2	150	0,30
30-39	1,58	2	150	0,30
40-49	1,75	2	150	0,30
50-59	2,02	2	150	0,30
60-79	2,30	3	150	0,45
80-99	2,49	3	150	0,45
100-	3,04	4	150	0,60

**1. táblázat: A kötelezettségvállalásban szereplő vízigény sávok**

A Szabályzatban a fenti táblázatban az azonos javasolt kontingenshez tartozó lakásméretkekszezononhatóak, így a szabályzatban az alábbi kategóriák kerülnek feltüntetésre:

- 59 m<sup>2</sup> nagyságú alapterületig 0,3 m<sup>3</sup>/nap,
- 60 m<sup>2</sup> és 99 m<sup>2</sup> közötti alapterület esetén 0,45 m<sup>3</sup>/nap,
- 100 m<sup>2</sup>-t meghaladó alapterületnél 0,6 m<sup>3</sup>/nap.

A Szabályzat 6.2. pontjának (A vízigény számításának módja és alapelvei) első bekezdése az alábbiak szerint változna:

A Beruházók által épített lakóingatlanok esetében az 1992.-es Műszaki Irányelv előírásai és a tervezők által meghatározott lakáshasználattal összefüggő vízigények alapján:

- lakásonként
  - 59 m<sup>2</sup> nagyságú alapterületig 0,3 m<sup>3</sup>/nap,
  - 60 m<sup>2</sup> és 99 m<sup>2</sup> közötti alapterület esetén 0,45 m<sup>3</sup>/nap,
  - 100 m<sup>2</sup>-t meghaladó alapterületnél 0,6 m<sup>3</sup>/nap.
- nem lakás célú, de a lakóingatlanokon belül, Társasházaknál létesített gazdasági és szolgáltatói tevékenységekre alkalmas üzlethelyiségeknél 0,2 m<sup>3</sup>/nap
- Irodáknál 0,2 m<sup>3</sup>/nap

A Szabályzat 6.7. pontjának (A felhasználó személyében bekövetkező változás) harmadik bekezdése az alábbiak szerint változna:

- Amennyiben az átírára kerülő felhasználási hely kontingenssel nem rendelkezik (mert korábban az ingatlanon lakossági vízfelhasználás volt), de az új felhasználó víziközmű-fejlesztési hozzájárulás fizetésére kötelezett, úgy norma szerint egységenként, lakásonként az alapterület szerint az alábbi kontingenst kell bázisként elismerni víziközmű-fejlesztési hozzájárulás befizetése nélkül.
  - 59 m<sup>2</sup> nagyságú alapterületig 0,3 m<sup>3</sup>/nap,
  - 60 m<sup>2</sup> és 99 m<sup>2</sup> közötti alapterület esetén 0,45 m<sup>3</sup>/nap,
  - 100 m<sup>2</sup>-t meghaladó alapterületnél 0,6 m<sup>3</sup>/nap.

Amennyiben a vízigény a szolgáltatás korábbi mennyiségét meghaladja, akkor a többlet után fejlesztési hozzájárulást kell fizetni.

A módosított szabályzat az FVM Igazgatóságának döntését, valamint az érintett önkormányzatokkal folytatott egyeztetést követően lép hatályba. A módosított rendelkezéseket az FVM a szabályzat hatálybalépésének napjától kezdődően alkalmazza mindaddig, amíg a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás meghatározásának alapelveit, szempontjait és a díjak elemeit, valamint a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás

alkalmazásának részletes szabályait megállapító jogszabály vagy hatóság másként nem rendelkezik.

Abban az esetben, ha a KSH az átlagos lakószám és lakásméret tekintetében a 2011. évi népszámlálási adatokhoz hasonló bontású új adatokat tesz közzé, az FVM a lakásméret szerinti sávokat és a figyelembe vett átlagos lakószámot ennek megfelelően ésszerű határidőn felülvizsgálja.

Az eljáró versenytanács kötelezi az FVM-t, hogy a fentiek teljesítéséről a Gazdasági Versenyhivatalt a végzés kézhezvételét követően 90 napon belül tájékoztassa és igazolja annak végrehajtását.”

2. Az FVM a versenytanácsi végzést 2014. december 3-án vette át.
3. A GVH 2015. június 24-én, Vj/60/2015. számon utóvizsgálatot rendelt el annak vizsgálatára, hogy a Versenytanács végzésében foglalt kötelezettségvállalást az eljárás alá vont teljesítette-e.
4. Az utóvizsgálat kiterjed a Végzésben megállapított, az 1. pontban hivatkozott kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére.

## II.

### Az utóvizsgálat során feltárt tényállás

#### II.1. A vizsgálat rendelkezésére álló bizonyítékok forrásai

5. Az utóvizsgálat során a vizsgálat öt alkalommal<sup>1</sup> adatkéréssel kereste meg az eljárás alá vont vállalkozást, továbbá a Fővárosi Önkormányzatot<sup>2</sup> a Szabályzatmódosítás jóváhagyása kapcsán, valamint a szabályozási háttér tisztázása érdekében a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalt (a továbbiakban: MEKH) két alkalommal<sup>3</sup>.
6. A kötelezettségvállalások teljesítése kapcsán felmerülő kérdések tisztázása érdekében 2015. november 25-én az eljárás alá vont meghallgatására került sor<sup>4</sup>.

#### II.1.1. Szabályozási háttér

##### Szabályozási keret az alapeljárás idején

7. A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás bevezetésére a fővárosban 1977-ben került sor a 27/1975. (X.30.) számú Miniszter Tanácsi (továbbiakban: MT) rendelet alapján. A VJ/99/2011. számú versenyfelügyeleti eljárás megindításának időpontjában az MT rendeletet hatályon kívül helyező, a közműves ivóvízellátásról és közműves szennyvízelvezetésről szóló 38/1995 (IV. 5.) kormányrendelet szabályozta a hozzájárulás beszedését, mértékének meghatározását és felhasználási körét 2013. február 28-ig. A rendelet 4. §-ának (2) bekezdése szerint [a 37/1999. (II. 26.) Korm. rendeletben rögzített módosítás alapján] a hozzájárulás mértéke az igényelt szolgáltatáshoz szükséges fejlesztés költségeinek arányos része.
8. A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 2. §-ának 21. pontja meghatározza a víziközmű-fejlesztés tartalmát, mely szerint víziközmű-

<sup>1</sup> A VJ/60-1/2015. számú adatkérő végzés alapján benyújtott VJ/60-2/2015. számú adatszolgáltatás, a VJ/60-7/2015. számú adatkérő végzés alapján benyújtott VJ/60-8/2015. számú adatszolgáltatás, a VJ/60-16/2015. számú adatkérő végzés alapján benyújtott VJ/60-19/2015. számú adatszolgáltatás, a VJ/60-23/2015. számú adatkérő végzés alapján benyújtott VJ/60-25/2015. számú adatszolgáltatás, a VJ/60-30/2015. számú adatkérő végzés alapján benyújtott VJ/60-31/2015. számú adatszolgáltatás

<sup>2</sup> A VJ/60-5/2015. számú adatkérő végzés alapján benyújtott VJ/60-6/2015. számú adatszolgáltatás.

<sup>3</sup> A VJ/60-3/2015. számú adatkérő végzés alapján benyújtott VJ/60-4/2015. számú adatszolgáltatás, a VJ/60-20/2015. számú adatkérő végzés alapján benyújtott VJ/60-24/2015. számú adatszolgáltatás

<sup>4</sup> A meghallgatásról készült VJ/60-10/2015. számú jegyzőkönyv

fejlesztés a víziközműre irányuló olyan beruházási vagy felújítási tevékenység, mely célja szerint új víziközmű létesítését, a meglévő víziközmű bővítését, rekonstrukcióját és pótlását is magába foglalhatja.

9. A Vksztv. 74. § (1) bekezdés 18. pontja a Kormányt hatalmazza fel a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás alkalmazásának rendeleti úton történő részletes szabályozására. A 2013. március 1-jétől hatályos, a Vksztv. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Vhr.) 90. §-ának (1)-(4) bekezdései tartalmilag a 38/1995. (IV. 5.) Kormányrendelettel azonos módon szabályozzák a hozzájárulást, a kiegészítő rendelkezések nem érintették a VJ/98/2011. számú versenyfelügyeleti eljárás tárgyát. A hozzájárulás mértékének meghatározására egyetlen mondat vonatkozik, mely szerint a hozzájárulás mértéke az igényelt szolgáltatáshoz szükséges fejlesztés költségeinek arányos része, ugyanakkor arra vonatkozóan, hogy mit kell a szolgáltatáshoz szükséges fejlesztésnek tekinteni, illetve hogyan kell ennek költségét megállapítani és arányosítani, konkrét jogszabályi rendelkezés az eredeti vizsgálat időpontjában nem volt.
10. A VJ/98-70/2011. számú versenytanácsi végzés keltekor (2014. november 28.) a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékének megállapítási jogát az FVM gyakorolta a jogszabály által meghatározott kereteken belül.

### Szabályozási fejlemények

11. A VJ/98/2011. számú versenyfelügyeleti eljárásban született végzés meghozatala óta a szabályozási környezet megváltozott, a Vksztv. 2015. január 1-jén hatályba lépő 70. §-a a MEKH hatáskörébe utalta a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás megállapításának jogát.
12. A Vksztv. 70. § (1) bekezdése alapján a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékét a MEKH határozatban állapítja meg. A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás megállapításakor rendelkezni kell arról, hogy a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mikor lép hatályba, e rendelkezésnek visszamenőleges hatálya nem lehet.
13. A Vksztv. 70. § (2) bekezdése alapján a víziközmű-fejlesztési hozzájárulást úgy kell meghatározni, hogy az igények befolyásolásán keresztül segítse elő a legkisebb költség elvének érvényesülését, valamint vegye figyelembe a víziközmű-rendszerbe később bekötött felhasználók bekötésének hatásaiból származó előnyöket.
14. A Vksztv. 70. § (3) bekezdése alapján a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás összegét a közműves ivóvízellátás, valamint a közműves szennyvízelvezetés és -tisztítás tekintetében külön-külön, tételesen kell megállapítani. A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás a kiszámítására vonatkozó módszer előírásával is megállapítható.
15. A Vksztv. 87. § (2) bekezdése alapján a MEKH elnöke a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékét első alkalommal 2015. november 30-ig állapítja meg. A MEKH rendeletének hatálybalépéséig a víziközmű-szolgáltató a 2014. december 31-én alkalmazott víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékét alkalmazhatja.
16. A MEKH által a víziközmű-fejlesztési hozzájárulással kapcsolatban kiadott VKT 3/2014. számú tájékoztató<sup>5</sup> értelmében a MEKH a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás megállapítására irányuló hatósági eljárást hivatalból indítja meg, a víziközmű-szolgáltatóknak a hozzájárulás megállapítása iránt nem kell kérelmet benyújtaniuk.

### **II.1.2. Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal nyilatkozata**

17. A vizsgálat során a GVH első alkalommal 2015. augusztus 4-én kereste meg a MEKH-et a szabályozási környezet tisztázása érdekében. Az adatkérés két kérdést kívánt tisztázni:
  - A MEKH meghatározta-e már, vagy amennyiben nem, úgy mely időponttól kezdődően fogja meghatározni az FVM-re vonatkozó víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékét?

<sup>5</sup> VJ/60-33/2015. számú irat 1. számú melléklet

- A továbbiakban a MEKH hatáskörébe kizárólag a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás egységárának (Ft/m<sup>3</sup>/nap) meghatározása tartozik-e, vagy hatásköre az igénybevétel mértékét reprezentáló vízigény (m<sup>3</sup>/nap) meghatározására is kiterjed?
18. A MEKH az első adatszolgáltatása időpontjában<sup>6</sup> még nem állapította meg a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékét, és válaszában a Vksztv. 87. § (2) bekezdését ismertette, és az abban megjelölt 2015. november 30-i határidőre hivatkozott. Hozzátette továbbá, hogy az egyes víziközmű-szolgáltatók tekintetében nem hoz egyedi döntést.<sup>7</sup> A MEKH további részletet nem közölt a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékéről szóló döntési módszerrel kapcsolatban.
  19. A MEKH elmondta, hogy a Vhr.-rel, valamint a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékével kapcsolatban az egyes víziközmű-szolgáltatókkal közvetlen kapcsolatfelvétellel nem került sor. A MEKH az ágazatot érintő jogszabályok módosításával kapcsolatban a víziközmű-szolgáltatókkal azok szakmai érdekképviseleti szervezetén, a Magyar Víziközmű Szövetségen keresztül folytat egyeztetéseket.<sup>8</sup>
  20. A MEKH ismertette, hogy a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértéke, a Vksztv. 65. § (4) bekezdése alapján a víziközmű-szolgáltatási díj meghatározása érdekében kötelező adatszolgáltatás során rendelkezésre álló adatokból kerül kiszámításra. A MEKH úgy nyilatkozott, hogy az adatkéréseket megkezdte, és az adatok teljes körű megismerését követően dönt a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás kiszámítására vonatkozó módszertanról, majd az alapján annak mértékéről.<sup>9</sup>
  21. A MEKH nyilatkozata szerint a Vksztv. 70. § (1) bekezdése alapján a MEKH a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékére vonatkozóan hoz döntést, melynek nem képezi részét az ingatlanonként maximálisan meghatározott vízigény. A MEKH álláspontja szerint hatáskörük nem terjed ki az igénybevétel mértékét reprezentáló vízigény meghatározására.<sup>10</sup>
  22. A MEKH ismertette továbbá, hogy a Vksztv. 2. §-ának 14. pontja határozza meg a közműfejlesztési kvóta fogalmát, mely szerint a közműfejlesztési kvóta a víziközmű-szolgáltatásba bekapcsolt vagy bekapcsolni kívánt ingatlanhoz a víziközmű-szolgáltató által a közműfejlesztési hozzájárulás fizetésére kötelezett részére biztosított vagy biztosítandó kapacitás, melynek mértékegysége m<sup>3</sup>/nap. A MEKH értelmezése szerint a „m<sup>2</sup>” – mint a lakásméretre vonatkozó mértékegység – a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékének meghatározása tekintetében nem releváns adat.<sup>11</sup>
  23. Mivel a MEKH honlapján 2015. november 30-a után sem jelent meg információ a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékének meghatározásáról a GVH 2016. február 22-én újabb adatkéréssel<sup>12</sup> kereste meg a MEKH-et.
  24. A MEKH nyilatkozata szerint a Vksztv. 74. § (1) bekezdés 14. foglaltak értelmében a Kormány kapott felhatalmazást arra, hogy rendeletben állapítsa meg a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás meghatározásának szempontjait és a díjak elemeit. A MEKH álláspontja szerint tekintettel arra, hogy ezen jogszabály egyelőre nem került kihirdetésre, a MEKH elnöke a magasabb rendű jogszabály kihirdetését megelőzően nem hirdetheti ki a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékéről szóló rendeletét.<sup>13</sup>
  25. A MEKH továbbá biztosította a GVH-t, hogy a MEKH elnöke a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékéről szóló rendeletének hatálybalépéséről soron kívül tájékoztatni fogja a GVH-t.<sup>14</sup>

<sup>6</sup> 2015. augusztus 11.

<sup>7</sup> VJ/60-4/2015. számú irat 1. pontja

<sup>8</sup> VJ/60-4/2015. számú irat 2. pontja

<sup>9</sup> VJ/60-4/2015. számú irat 3. pontja

<sup>10</sup> VJ/60-4/2015. számú irat 4. pontja

<sup>11</sup> VJ/60-4/2015. számú irat 4. pontja

<sup>12</sup> VJ/60-20/2015. számú irat

<sup>13</sup> VJ/60-24/2015. számú irat

<sup>14</sup> VJ/60-24/2015. számú irat

26. A MEKH ügyintézője 2016. június 29-én a GVH vizsgálójával folytatott telefonbeszélgetés során elmondta, hogy a legutóbbi adatszolgáltatásuk<sup>15</sup> (2016. március 3.) óta nem történt jelentősebb változás, a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékének meghatározása továbbra se történt meg, így a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékéről szóló rendelet nem lépett még hatályba.<sup>16</sup>

## II. 2. A szabályozási fejlemények hatása a kötelezettségvállalásokra

27. A eljáró versenytanács végzése a kötelezettségvállalás időtartamát a következőképpen határozta meg: „a szabályzat hatálybalépésének napjától kezdődően mindaddig, amíg a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás meghatározásának alapelveit, szempontjait és a díjak elemeit, valamint a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás alkalmazásának részletes szabályait megállapító jogszabály vagy hatóság másként nem rendelkezik”. Ebből a szempontból releváns a Vksztv. 2015. január 1. napjától hatályos rendelkezése, melynek értelmében a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékét a továbbiakban a MEKH határozatban állapítja meg, első alkalommal 2015. november 30-ig. Azonban a MEKH 2016. március 3-án kelt nyilatkozata alapján – amit 2016. június 29-én megerősített – a Vksztv. értelmében a Kormány kapott felhatalmazást arra, hogy rendeletben állapítsa meg a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás meghatározásának szempontjait és a díjak elemeit, s a magasabb rendű jogszabály kihirdetését megelőzően nem hirdetheti ki a MEKH elnöke a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékéről szóló rendeletét.
28. A MEKH nyilatkozata alapján az általuk kidolgozandó módszertan csak a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékére fog vonatkozni, az igénybevétel mértékét reprezentáló vízigényre nem. Ezek alapján megállapítható, hogy a VJ/98-70/2011. számú végzésben szereplő kötelezettségvállalások – melyek a vízigény (m<sup>3</sup>/nap) meghatározásra vonatkoznak – a MEKH határozat hatálybalépése után is érvényben fognak maradni.

## II. 3. Az eljárás alá vont magatartásának a bemutatása a bizonyítékok alapján

*Az eljárás alá vont víziközmű-fejlesztési hozzájárulás számítása a VJ/98/2011. számú versenyfelügyeleti eljárás során vizsgált időszakban*

29. A víziközmű-fejlesztési hozzájárulást a vízigény és az egységár szorzataként határozta meg az FVM az alábbi díjképlet szerint:

$$\text{víziközműfejlesztési hozzájárulás} = \text{vízigény} \times \text{vízi közműfejlesztési hozzájárulás egységára}$$

30. A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás egységárát pedig az alábbi képlet alapján számolta ki az eljárás alá vont:

$$\frac{\text{Fejlesztési célú beruházások 2004.évi árszinten (Ft)}}{\text{Vízigény növekedése (m}^3\text{/nap)}} \times \text{Belföldi ipari értékesítési árindex}$$

31. A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékére vonatkozó javaslat a társaságon belül a Pénzügyi Igazgatóság, a Műszaki Fejlesztési és Beruházási Igazgatóság, valamint az Ügyfélszolgálati Igazgatóság közötti együttműködés alapján került kidolgozásra. A javaslatot a Társaság felsővezetői (vezérigazgató, gazdasági vezérigazgató-helyettes, ügyfélszolgálati igazgató) terjesztik az Igazgatóság elé. A javaslatot a társaság Igazgatósága bírálja el, és jóváhagyás esetén a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás adott időszakra

<sup>15</sup> VJ/60-24/2015. számú irat

<sup>16</sup> VJ/60-32/2015. számú irat

érvényes mértékét, valamint a hozzá kapcsolódó kedvezményrendszer szabályait igazgatósági határozat formájában állapítja meg. A határozat végrehajtását a társaság vezérigazgatói utasítás formájában szabályozza.

32. Az FVM vízigény megállapításának alapját a beruházó által megbízott tervező lakásonkénti vízigény-számítása képezte, az FVM pedig a benyújtott terv alapján ellenőrizte a számítást. A beruházók által épített lakóingatlanok esetén meghatározott vízigény az alábbiak szerint került meghatározásra:

Lakás méret	Vízigény (m <sup>3</sup> /nap)
-39 m <sup>2</sup>	0,35
40 m <sup>2</sup> -	0,60

**2. táblázat: Az FVM által alkalmazott vízigény sávok**

#### *A kötelezettségvállalás teljesítésének folyamata*

33. Az eljárás alá vont a versenytanács végzésben foglalt kötelezettségvállalás szerint elkészítette a víziközmű fejlesztési hozzájárulás meghatározására vonatkozó Szabályzat módosítását.<sup>17</sup> A módosítás értelmében a KSH által a 2011. évi népszámlálás adatai szerint meghatározott, az egyes lakásméretre tartozó átlagos lakószámot figyelembe véve az adott lakásokhoz tartozó vízigény a jövőben a következőképpen kerül meghatározásra:
- 59 m<sup>2</sup> nagyságú alapterületig 0,3 m<sup>3</sup>/nap,
  - 60 m<sup>2</sup> és 99 m<sup>2</sup> közötti alapterület esetén 0,45 m<sup>3</sup>/nap,
  - 100 m<sup>2</sup>-t meghaladó alapterületnél 0,6 m<sup>3</sup>/nap.
34. Az FVM a vízigény fenti módon történő megállapítását új építésű ingatlanokra, valamint felhasználó változás esetére alkalmazza abban az esetben, ha az átírással érintett felhasználói hely kontingenssel nem rendelkezik, de az új felhasználó víziközmű-fejlesztési hozzájárulás fizetésére kötelezett.
35. Az eljárás alá vont a **Szabályozás módosításának** jóváhagyására, annak az ellátásért felelősökkel történő egyeztetésére, valamint ezt követően ennek hatályba léptetésére az Igazgatóságától 2014. december 12-én kért felhatalmazást, melynek **jóváhagyása az Igazgatóság részéről megtörtént.**<sup>18</sup>
36. Az ellátásért felelős önkormányzatok részére a Szabályzatomódosítást az eljárás alá vont 2015. január 16-án megküldte jóváhagyás céljából. **Az ellátásért felelősök részéről a Fővárosi Önkormányzatot kivéve megérkeztek a jóváhagyások 2015. május 27-ig** (részletesen lásd lentebb a 4. sz. táblázatot).<sup>19</sup>
37. Az FVM által a Fővárosi Önkormányzatnak 2015. január 16-án megküldött levél tartalmazza, hogy a változások miatt a víziközmű-fejlesztési hozzájárulásból származó bevételek becsült nagysága Budapest területére vonatkozóan éves szinten mintegy 20 millió Ft. A Fővárosi Önkormányzat 2015. február 24-én e-mailben jelezte, hogy a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás meghatározásának megváltozását csak közgyűlési döntés keretében áll módjában elfogadni, melyre leghamarabb március hónapban kerülhet sor. Az eljárás alá vont 2015. szeptember 24-én kelt levelében ismételtén kérte a Fővárosi Önkormányzatot, hogy a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás módosítását terjessze be a Közgyűlés elé.<sup>20</sup>

<sup>17</sup> VJ/60-2/2015. számú irat 1. számú melléklet: A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás folyamatának szabályozása

<sup>18</sup> VJ/60-2/2015. számú irat 2. számú melléklet: Jegyzőkönyv-kivonat az FVM Igazgatóságának 2014. december 12-i rendkívüli üléséről

<sup>19</sup> VJ/60-2/2015. számú irat 3. számú melléklet: Az érintett önkormányzatokkal folytatott levelezések

<sup>20</sup> VJ/60-8/2015. számú irat mellékletek: Budapest Főváros Önkormányzatának küldött levelek

38. A GVH adatkéréssel kereste meg a Fővárosi Önkormányzatot az FVM víziközmű-fejlesztési hozzájárulás számítási módjának a VJ/98-70/2011. számú versenytanácsi végzés szerinti módosításának jóváhagyása kapcsán. A Fővárosi Önkormányzat válaszában kifejtette, hogy jogértelmezése szerint 2015. január 1-jét követően sem a FVM-nek, sem a Fővárosi Önkormányzatnak nem volt jogszabályi felhatalmazása a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás számításának módosítására, illetve jóváhagyására, mivel a Vksztv. 2015. január 1-jén hatályba lépő módosítása a MEKH hatáskörébe utalta a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékének megállapításának jogát, a MEKH rendeletének hatálybalépéséig pedig a víziközmű-szolgáltató a 2014. december 31-én alkalmazott víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékét alkalmazhatja. A Fővárosi Önkormányzat adatszolgáltatásában ismertette továbbá, hogy a Vksztv. jelzett módosítását megelőzően a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékének megállapítására az FVM volt jogosult, a Fővárosi Önkormányzat jóváhagyására nem volt szükség.<sup>21</sup>
39. Az eljárás alá vont 2015. november 25-én benyújtott iratbetekintési kérelmében<sup>22</sup> a kötelezettségvállalás teljesítése kapcsán tartott ügyfélmeghallgatásra hivatkozva kérte a GVH jelen utóvizsgálata által beszerzett MEKH álláspont ismertetését, illetve a MEKH adatszolgáltatásának rendelkezésére bocsátását annak érdekében, hogy a Fővárosi Önkormányzattal tisztázza a rá vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, ezzel elősegítve a kötelezettségvállalásban foglaltak teljesítését.
40. 2016. január 29-én a GVH adatkérés keretében kért tájékoztatást az eljárás alá vonttól arról, hogy az iratbetekintés óta az FVM milyen tartalmú egyeztetéseket folytatott le a Fővárosi Önkormányzattal, és várhatóan milyen ütemezéssel tud eleget tenni a kötelezettségvállalásainak. Az eljárás alá vont 2016. február 25-én érkezett levelében tájékoztatta a GVH-t, hogy **a Fővárosi Önkormányzat 2016. február 17-i Közgyűlésén döntést hozott a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás megállapításhoz szükséges vízigény meghatározási gyakorlat tudomásul vételéről.** Az érintett ellátási felelősök döntésének birtokában **az FVM alkalmazni kezdte a kötelezettségvállalásban rögzített módosított vízigény számítási módszert** a lakáscélú beruházások esetében, mind az új építésű ingatlanok, mind a felhasználó változások kapcsán. Az FVM tájékoztatása szerint a módosítás bevezetésére visszamenőleges hatállyal kerül sor.<sup>23</sup>
41. Az eljárás alá vont 2016. március 10-én kelt adatszolgáltatásában ismertette, hogy a honlapján közzétette a víziközmű-fejlesztési hozzájárulással kapcsolatos módosításokat, amelyben részletezésre került a hozzájárulás és kvóta alapját képező módosított vízigény meghatározás is.<sup>24</sup>

---

<sup>21</sup> VJ/60-6/2015. számú irat

<sup>22</sup> VJ/60-11/2015. számú irat

<sup>23</sup> VJ/60-21/2015. számú irat

<sup>24</sup> VJ/60-25/2015. számú irat 2. pontja



Nem lakossági felhasználók kérelme esetében, a lakáscélú beruházások víziközmű-fejlesztési hozzájárulásnak mértékét a következő vízigények figyelembevételével számítja ki a Szolgáltató:

Lakás alapterület (m <sup>2</sup> )	Vízigény m <sup>3</sup> /nap
0-39	0,3
40-59	0,3
60-99	0,45
100-	0,6

**1. ábra: Az FVM honlapján található tájékoztatás a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás alapját képező vízigény meghatározásáról<sup>25</sup>**

42. Az eljárás alá vont adatszolgáltatásában ismertette a módosítás hatályba lépésének időpontjait ellátási területekenként<sup>26</sup>:

Ellátási terület	A módosítás hatályba lépésének dátuma
Budakeszi	2015.01.30.
Tököl	2015.02.03.
Budaörs	2015.02.06.
Halásztelek	2015.02.11.
Kisoroszi	2015.02.25.
Pócsmegyer	2015.03.03.
Szigetszentmiklós	2015.03.25.
Szigetmonostor	2015.05.03.
Biatorbágy	2015.05.27.
Budapest	2015.06.01.

**3. táblázat: A módosítás hatályba lépésének dátuma ellátási területekenként**

43. A módosítás hatályba lépésének dátumát az agglomerációk tekintetében az határozta meg, hogy mikor döntött az adott önkormányzat a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás módosításának jóváhagyásáról. A Fővárosi Önkormányzat esetében az FVM és a tulajdonos önkormányzat között meglévő, a döntéshozatalra vonatkozó elvi véleményeltérés miatt a módosítás bevezetése később történt csak meg. A módosítás budapesti hatályba lépésének időpontjával kapcsolatosan az FVM úgy nyilatkozott, hogy olyan megoldást kívánt alkalmazni, amely a tulajdonos tekintetében is igazolható, és az ügyfelek számára is méltányos lehet. Ezért azon időpontot vette az FVM alapul, amely a többi önkormányzat által meghozott döntési időpontokat figyelembe véve mindkét szempontból indokolható.<sup>27</sup>

<sup>25</sup> VJ/60-33/2015. számú irat 5. melléklet

<sup>26</sup> VJ/60-29/2015. számú irat

<sup>27</sup> VJ/60-31/2015. számú irat

44. A módosítás visszamenőleges hatállyal történő bevezetése miatt szükségessé vált visszafizetésekre vonatkozó adatokat az eljárás alá vont a 2016. június 24-ei adatszolgáltatásában<sup>28</sup> ismertette:

Ellátási terület	Érintett ügyek száma	Érintett ügyfelek száma	Levélben megkeresett ügyfelek száma	Sikeresen kézbesített tértivevények száma	Telefonon megkeresett ügyfelek száma	Beérkezett válaszok száma	Elrendelt visszafizetések száma
Budakeszi	1	1	1	0	1	0	0
Tököl	0	0	0	0	0	0	0
Budaörs	4	2	2	2	0	2	1
Halásztelek	20	7	7	6	4	6	6
Kisoroszi	1	1	1	0	1	1	0
Pócsmegyer	0	0	0	0	0	0	0
Szigetszentmiklós	15	10	10	9	7	9	8
Szigetmonostor	0	0	0	0	0	0	0
Biatorbágy	18	2	2	2	2	2	4
Budapest	91	52	52	45	35	34	20
<b>Összesen</b>	<b>150</b>	<b>75</b>	<b>75</b>	<b>64</b>	<b>50</b>	<b>54</b>	<b>39</b>

**4. táblázat: A módosítás visszamenőleges hatállyal történő bevezetése miatt szükségessé vált visszafizetésekre vonatkozó adatok**

45. Az FVM az érintett ügyfelek számára küldött levelében kérte a korábban benyújtott vízigény számítások alapját képező tervdokumentációk kiegészítését a lakások pontos darabszámával és azok területének megjelölésével (m<sup>2</sup>), annak érdekében, hogy az ismételt számításokat, felülvizsgálatokat elvégezhesse. A tervdokumentációs kiegészítésekkel egy időben az FVM kérte az érintett ügyfelek számlavezető pénzügyintézetének megnevezését és a bankszámlaszámuk megadását, hogy az esetleges visszautalásokról intézkedni tudjon.<sup>29</sup> Az eljárás alá vont adatszolgáltatása alapján összesen 150 ügyet érintett a visszamenőleges módosítás, melyben összesen 75 ügyfél volt érintett.



**5. táblázat: A visszamenőleges visszafizetések érdekében tett intézkedések (sikerességi arány az összes érintett ügyfél vonatkozásában)**

<sup>28</sup> VJ/60-31/2015. számú irat

<sup>29</sup> VJ/60-25/2015 számú irat melléklete

46. Az FVM adatszolgáltatása<sup>30</sup> szerint az eljárás alá vont minden érintett ügyfelet tértivevényes levélben megkeresett. Öt ügyfél esetében a postai tértivevény nem érkezett vissza, azonban ezen esetekben rögzített telefonhívásokkal értesítette az FVM az ügyfeleket. Három esetben visszautalás is történt, a további két ügyfél esetében pedig a terv felülvizsgálatát követően megállapítást nyert, hogy a kérdéses lakáscélú ingatlanok 100 m<sup>2</sup> felettiek. További öt ügyfél vonatkozásában „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza a vízközmű-fejlesztési hozzájárulás kapcsán írt tájékoztató levelek. Mind az öt ügyfél esetében rögzített telefonhívások segítségével megtörtént a tájékoztatás. Huszonhét sikeresen megkeresett ügyfél nem küldött választ a FVM postai úton vagy rögzített telefonhívásban történt megkeresésére. Ezen ügyfelek közül tizenkét esetben a rendelkezésre álló tervadatok alapján azonban elbírálható volt a visszafizetések szükségessége. Az FVM adatszolgáltatása szerint valószínűsíthető, hogy azért nem érkeztek válaszok bizonyos esetekben, mert az érintett lakáscélú ingatlanok 100 m<sup>2</sup>-nél nagyobb alapterületűek lehetnek. Ahol a benyújtott dokumentumok alapján a visszafizetések indokolhatóak voltak a visszafizetések elrendelésre kerültek és a visszautalások megtörténtek. Az FVM adatszolgáltatásának mellékleteiben csatolta a postai küldéseket és a rögzített hívásokat igazoló dokumentumokat, továbbá a visszafizetéseket igazoló banki átutalási megbízásokat. Két ügyfél esetében még nem érkezett vissza az FVM-hez a hivatalos banki átutalás igazolása.
47. Összesen 23.098.363 Ft került visszafizetésre a visszamenőleges módosítás miatt. Az FVM becslése szerint, ha minden érintett ügyfél válaszolt volna a megkeresésükre ez az összeg 24.937.300 Ft lett volna, ami alapján a visszafizetések sikerességének aránya 93%-os volt.

<b>Ellátási terület</b>	<b>Visszafizetésre került nettó összeg (Ft)</b>	<b>FVM becslése arra vonatkozóan, hogy mekkora lenne a visszafizetendő összeg az összes érintett ügyfél tekintetében (Ft)</b>
Budakeszi	0	0
Tököl	0	0
Budaörs	37 300	37 300
Halásztelek	2 127 000	2 400 000
Kisoroszi	0	0
Pócsmegyer	0	0
Szigetszentmiklós	3 513 553	3 800 000
Szigetmonostor	0	0
Biatorbágy	684 000	700 000
Budapest	16 736 510	18 000 000
<b>Összesen</b>	<b>23 098 363</b>	<b>24 937 300</b>

**6. táblázat. A visszamenőleges módosítás miatt szükségessé vált visszafizetések**

<sup>30</sup> VJ/60-31/2015. számú irat

### **III.**

#### **Az eljárás alá vont álláspontja**

48. Az eljárás alá vont álláspontja szerint az FVM mindent megtett a kötelezettségvállalások teljesítés érdekében, a versenytanácsi végzésben foglaltakkal összhangban a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás meghatározásának Szabályzata megfelelő időben átdolgozásra, az FVM Igazgatósága által jóváhagyásra, és az érintett önkormányzatok részére megküldésre került elfogadás céljából.<sup>31</sup>
49. Az eljárás alá vont nyilatkozata alapján, mivel a Fővárosi Önkormányzatnál nem született döntés a Szabályzatomódosítás jóváhagyásáról, a hatályba léptetésre vonatkozó tájékoztatót sem tudta az FVM megküldeni a GVH részére a versenytanácsi végzésben szereplő határidőn belül.<sup>32</sup>
50. A 2015. december 25-én tartott meghallgatáson az eljárás alá vont kifejtette, hogy jóhiszeműen járt el, a Fővárosi Önkormányzatot többször megkereste levélben, az FVM hatáskörén kívül eső körülménynek tartják, hogy a Fővárosi Önkormányzatnál nem történt előrelépés a meghallgatás időpontjáig.<sup>33</sup>
51. A eljárás alá vont álláspontja szerint a fejlesztési hozzájárulás végső soron az ellátásért felelőst illeti, hiszen az egészséges ivóvízellátáshoz, mint kötelező önkormányzati alapfeladathoz kapcsolódó beruházások elvégzéséért alapvetően az önkormányzat a felelős, így a beruházásra fel nem használt fejlesztési hozzájárulás összegét a szolgáltató az ellátásért felelős javára szedi be. Mivel a maradvány fejlesztési hozzájárulás összege egyértelműen az ellátásért felelős javára beszedett összegnek minősül, a szolgáltató az ezen maradvány összeg mértékét potenciálisan érintő bármilyen változtatás esetén az ellátásért felelős jóváhagyását kell kérje. Ennek elmaradása azt jelentheti, hogy közpénznek minősíthető pénzüsszeg tekintetében arról a szolgáltató a pénzüsszeg jogosultjának tudta nélkül hoz olyan döntéseket, melyek ezen összeg mértékét érintik.<sup>34</sup>
52. Az FVM nyilatkozata szerint a Vksztv. hatályba lépése (2015. január 1-je) előtt is érintett volt az ellátásért felelős a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mértékét csökkentő számítási mód és gyakorlat megváltozása tekintetében, továbbá a Vksztv. 2015. január 1. napját követő módosulása jelenleg sem korlátozza az ellátásért felelőst a jelen ügyben szükséges nyilatkozat megtételében.<sup>35</sup>
53. Az eljárás alá vont nyilatkozata alapján miután a Fővárosi Önkormányzat döntést hozott a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás megállapításhoz szükséges vízigény meghatározási gyakorlat tudomásul vételéről, az FVM víziközmű-fejlesztési hozzájárulásra vonatkozó Szabályzatában átvezette a módosításokat, és ezek alkalmazásához további intézkedés nem szükséges.<sup>36</sup>

### **IV.**

#### **Jogi háttér**

54. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyet megalapozó versenyfelügyeleti eljárás 2011-ben indult és a vizsgált magatartás is korábbi, a jelen utóvizsgálati versenyfelügyeleti eljárásban a Tptv. 2014. július 1. előtti, azaz az alapügy indításakor hatályos eljárási rendelkezései az irányadóak.

---

<sup>31</sup> VJ/60-2/2015. számú irat 1. pontja

<sup>32</sup> VJ/60-2/2015. számú irat 1. pontja

<sup>33</sup> VJ/60-10/2015. számú irat

<sup>34</sup> VJ/60-8/2015. számú irat 1. pontja

<sup>35</sup> VJ/60-8/2015. számú irat 1. pontja

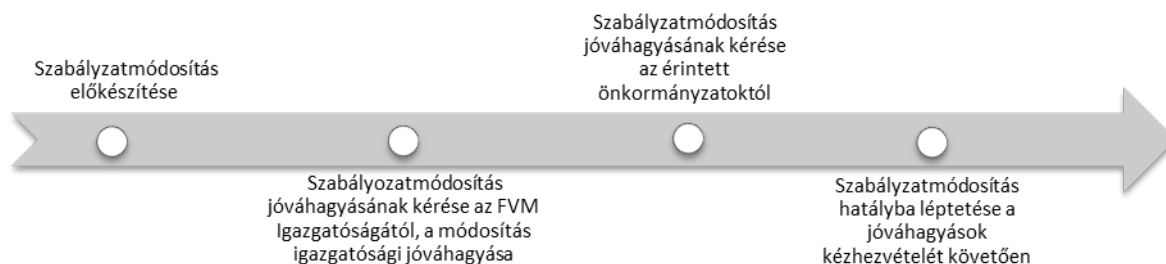
<sup>36</sup> VJ/60-25/2015. számú irat 1. pontja

55. A Tpvt. 76. §-ának (3) bekezdése értelmében az utóvizsgálatra a versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
56. A Tpvt. 76. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a vizsgáló az eljáró versenytanács határozatával befejezett ügyben utóvizsgálatot tart a 75. § szerinti végzésben meghatározott kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében.
57. A Tpvt. 76. § (4) bekezdés a) pontja alapján az eljáró versenytanács a vizsgáló jelentése alapján az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben, ha az ügyfél a vállalt kötelezettséget nem teljesítette, végzéssel bírságot (78. §) szab ki, kivéve, ha a körülmények változására tekintettel a kötelezettség teljesítésének kikényszerítése nem indokolt; ilyen esetben, továbbá akkor, ha az ügyfél a vállalt kötelezettséget teljesítette, az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti.
58. A Tpvt. 44. §-ának (1) bekezdése szerint a versenyfelügyeleti eljárásra – a törvényben meghatározott szűk körű kivételtől eltekintve – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
59. A Tpvt. 82. §-ának (1) bekezdése szerint az eljáró versenytanácsnak a versenyfelügyeleti eljárás során hozott végzése ellen külön jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha azt a Ket. vagy a Tpvt. megengedi. A Ket. 98. § (3) bekezdésének c) pontja értelmében önálló fellebbezésnek van helye az eljárást megszüntető végzés ellen.

## V. Jogi értékelés

### V.1. A vízigény meghatározására vonatkozó vállalás teljesítésének értékelése

60. A vízigény meghatározásával kapcsolatban a VJ/98-70/2011. számú végzés előírta, hogy az FVM a lakáscélú ingatlanfejlesztésekhez kapcsolódó víziközmű-fejlesztési hozzájárulás és kvóta alapját képező vízigény meghatározásának szabályait, az alábbiak szerint **javasolja a döntéshozóknak módosítani:**
- 59 m<sup>2</sup> nagyságú alapterületig 0,3 m<sup>3</sup>/nap,
  - 60 m<sup>2</sup> és 99 m<sup>2</sup> közötti alapterület esetén 0,45 m<sup>3</sup>/nap,
  - 100 m<sup>2</sup>-t meghaladó alapterületnél 0,6 m<sup>3</sup>/nap.
61. A VJ/98-70/2011. számú versenytanácsai végzés tartalmazza továbbá, hogy **a módosított Szabályzat az FVM Igazgatóságának döntését, valamint az érintett önkormányzatokkal folytatott egyeztetést követően lép hatályba.** Ebből következőleg az eljárás alá vont a következő lépések megtételére tett kötelezettségvállalást:
- szabályzatomódosítás előkészítése,
  - szabályzatomódosítás jóváhagyásának kérése az FVM Igazgatóságától, a módosítás igazgatósági jóváhagyása,
  - szabályzatomódosítás egyeztetésének kezdeményezése az érintett önkormányzatokkal,
  - az önkormányzati jóváhagyást követően a módosítás hatályba léptetése és alkalmazása.



62. Az eljárás alá vont kötelezettségvállalása szerint járt el, amikor a VJ/98-70/2011. számú versenytanácsi végzéssel összhangban elkészítette a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás meghatározására vonatkozó Szabályzat módosítását, mely az FVM Igazgatósága által jóváhagyásra is került, mely igazgatósági döntést követően a szabályzatomódosítás az érintett önkormányzatok részére záros időn belül megküldésre is került.
63. A VJ/98-70/2011. számú versenytanácsi végzés szerint „*az eljáró versenytanács kötelezi az FVM-t, hogy a fentiek teljesítéséről a Gazdasági Versenyhivatalt a végzés kézhezvételét követően 90 napon belül tájékoztassa és igazolja annak végrehajtását.*” Ezen mondat egyik lehetséges értelmezése, hogy a 90 napos határidő a tájékoztatáson túl a Szabályzatomódosítás bevezetésére is vonatkozik.
64. A módosított Szabályzat bevezetésének elhúzódsát az ellátásért felelősökkel – elsősorban a Fővárosi Önkormányzattal – történő egyeztetések okozták. A kötelezettségvállalás teljesítésével összefüggésben kérdésként vehető fel, hogy az érintett önkormányzatok visszajelzése (egyértelműsége, de legalább a módosítás tudomásul vétele) feltétele-e a szabályzatomódosítás hatályba léptetésének és alkalmazásának. A vizsgálók és az eljáró versenytanács álláspontja szerint annak következtében, hogy a kötelezettségvállalást tartalmazó versenytanácsi végzés az önkormányzatokkal történő egyeztetéshez köti a módosított szabályzat hatályba lépését, illetve a szolgáltató elszámol az önkormányzat, mint ellátásért felelős felé a fejlesztési hozzájárulás felhasználásával, nem kifogásolható az eljárás alá vont részéről az önkormányzatok válaszában bevétele, és az utóvizsgálat során ismertté vált tények alapján az önkormányzat adott esetben ténylegesen vizsgálja is a szolgáltató módosítással kapcsolatos mozgásterét. Más oldalról, a kötelezettségvállalás az eljárás alá vont részéről teljesítettnek tekinthető, ha az önkormányzat választ/döntését követően intézkedik a hatályba léptetés iránt.<sup>37</sup>
65. A fentiek alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont felelőssége nem állapítható meg a módosított Szabályzat bevezetésének elhúzódsában, mivel az eljárás alá vont valamennyi ellátási terület vonatkozásában az érintett ellátásért felelős önkormányzat válaszában/döntésének időpontjával – akár visszamenőlegesen is – alkalmazni rendelte a módosított Szabályzatot, az érintett felhasználók megkeresésével tisztázva azt is, hogy a módosítás keletkeztet-e visszatérítési igényt esetükben.
66. A Fővárosi Önkormányzat viszonylatában (mely esetben a legtovább húzódsott a módosítások bevezetése) elmondható, hogy az FVM többször megkereste a Fővárosi Önkormányzatot, és kérte, hogy a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás módosítást terjessze be minél előbb a Közgyűlés elé. A Fővárosi Önkormányzattal történő egyeztetést nehezítette, hogy a VJ/98/2011. számú versenyfelügyeleti eljárásban született végzés meghozatala óta a szabályozási környezet megváltozott, a Vksztv. 2015. január 1-jén hatályba lépő módosítása jogszabály értelmezési problémákat vetett fel. Az eljárás alá vont jóhiszeműségét és együttműködését támasztja alá, illetve a kötelezettségvállalásban foglaltak teljesítését elősegítette, hogy az eljárás alá vont iratbetekintés során kérte a GVH jelen utóvizsgálata által beszerzett MEKH álláspont ismertetését annak érdekében, hogy a Fővárosi Önkormányzattal tisztázza a rá vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.
67. Miután a Fővárosi Önkormányzat 2016. február 17-i Közgyűlésén döntést hozott a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás megállapításhoz szükséges vízigény meghatározási gyakorlat tudomásul vételéről, az eljárás alá vont kötelezettségvállalásának megfelelően alkalmazni kezdte a VJ/98-70/2011. számú végzésben szereplő módosított vízigény meghatározást.
68. A GVH vizsgálói az eljárás alá vont honlapjának felkeresésével meggyőződtek arról, hogy a nem lakossági felhasználók kérelme esetén lakáscélú beruházások víziközmű-fejlesztési

<sup>37</sup> Ennek során a GVH figyelemmel volt arra is, hogy a Vj/141/2007. számú versenyfelügyeleti eljárás utóvizsgálata során szintén felmerült a kötelezettségvállalást előíró végzés szövegének kétféle lehetséges – nyelvtani – értelmezése, és az utóvizsgálat tárgyában született versenytanácsi döntés a végzésben foglaltak szűkebb – az eljárás alá vontra nézve kedvezőbb – értelmezését ítélte kellően megalapozottnak.

hozzájárulás számításánál alkalmazott, lakásmérettől függő vízigény meghatározásokra vonatkozó információk elérhetőek, és megegyeznek az eljárás alá vont által a GVH részére nyújtott tájékoztatásban szereplő információkkal, illetve az eljáró versenytanács végzésében foglaltakkal.

69. Az eljárás alá vont emellett a vizsgálat rendelkezésére bocsátotta és igazolta a visszatérítéssel érintett felhasználókra vonatkozó adatokat és a visszatérítések teljesítése érdekében megtett intézkedéseket. Az eljáró versenytanács - a vizsgálattal egyezően - megfelelőnek ítélte az FVM által a visszafizetések érdekében tett lépéseket, s a visszatérítések döntő többségben sikeresen megtörténtek. E vonatkozásban az is megállapítható, hogy nem esik az eljárás alá vont terhére, ha adott felhasználó többszöri megkeresés ellenére sem él a visszatérítés lehetőségével.
70. Mindezek alapján az eljáró versenytanács álláspontja, hogy összességében az állapítható meg, hogy az eljárás alá vont a Vj-98-70/2011. számú végzésében foglaltakból levezethetően intézkedett a vízigény meghatározásának módosítására vonatkozó vállalások teljesítése iránt.

## V.2. Tájékoztatási kötelezettség teljesítése

71. Az eljáró versenytanács kötelezte az FVM-t, hogy a kötelezettségvállalások teljesítéséről a végzés kézhezvételét követően **90 napon belül** tájékoztassa a GVH-t, és igazolja annak végrehajtását. Azonban a VJ/98-70/2011. számú versenytanácsi végzés szövegezése, mely szerint „*az eljáró versenytanács kötelezi az FVM-t, hogy a fentiek teljesítéséről a Gazdasági Versenyhivatalt a végzés kézhezvételét követően 90 napon belül tájékoztassa és igazolja annak végrehajtását*” nem teszi egyértelművé, hogy a tájékoztatási kötelezettség a nem teljesítés esetére is vonatkozik-e.
72. Az eljárás alá vont jogi képviselője a végzést 2014. december 3-án vett át, így a tájékoztatási kötelezettséget érintő határidő 2015. március 3-án lejárt. E határidőn belül az eljárás alá vont részéről a kötelezettségvállalások teljesítésének állása kapcsán tájékoztatás nem érkezett, de ez részben az eljárás alá vont önhibáján kívül történt, mivel az érintett önkormányzatok egy része nem hozott döntést a módosítás elfogadásával kapcsolatban 90 napon belül.
73. Jelen utóvizsgálat keretében, vizsgálói kérdésre tette az eljárás alá vont azt a nyilatkozatot, hogy a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás meghatározásának szabályzata megfelelő időben átdolgozásra, az FVM Igazgatósága által jóváhagyásra, és az érintett önkormányzatok részére megküldésre került elfogadás céljából. Az érintett önkormányzatok esetében valóban nem mindegyik önkormányzatnál született testületi döntés, így a hatályba léptetésre vonatkozó tájékoztatót nem tudta az FVM a GVH részére megküldeni, ugyanakkor – a vizsgálói felhívást megelőzően – tájékoztatást az addig megtett, illetve folyamatban lévő lépésekről sem adott.
74. A versenytanácsi végzésben foglalt tájékoztatási kötelezettségének az eljárás alá vont csupán jelen utóvizsgálat keretei között, a kötelezettség teljesítésére a versenytanácsi végzésben megállapított **határidőt túllépve** tett eleget. A határidő elmulasztása azonban a fogyasztókra semmilyen kihatással nem volt, tekintettel arra is, hogy az FVM a módosításokat visszamenőleges hatállyal alkalmazta.
75. Mindezek alapján az eljáró versenytanács szerint összességében az állapítható meg, hogy az eljárás alá vont intézkedett a vízigény meghatározásának módosítására vonatkozó vállalások teljesítése iránt, azonban ezen intézkedéseiről az előírt határidőben nem adott tájékoztatást a GVH részére. Megállapítható továbbá, hogy a vízigény meghatározásának módosítása iránt az eljárás alá vont – az érintett önkormányzatok jóváhagyó döntésének időpontjára – visszamenőleges hatállyal intézkedett, amelynek következtében a vállalások teljesítésével összefüggésben – a hatóság tájékoztatásának elmaradása ellenére – a fogyasztókat e vonatkozásban kár nem érte. Mindezekre tekintettel az eljáró versenytanács nem tartja

indokoltnak az eljárás alá vont szankcionálását a tájékoztatási kötelezettség teljesítésére előírt határidő elmulasztásával összefüggésben.

### **V.3. Összegzés**

76. Összességében tehát megállapítható, hogy az eljárás alá vont eleget tett a VJ/98-70/2011. számú végzésében a számára előírt, a vízigény meghatározásának módosításával kapcsolatos kötelezettségnek, illetve a tájékoztatási kötelezettség teljesítésének elmaradása nem egyértelműen róható fel az eljárás alá vontnak, illetve a fogyasztókat nem érte kár ennek kapcsán.
77. Az ágazati szabályozás nem terjed ki – és várhatóan a jövőben sem fog – a vízigény (m<sup>3</sup>/nap) meghatározására, a kötelezettségvállalásnak pedig nincsen lejárat ideje, az abban foglaltakat az FVM-nek a jövőben határozatlan ideig alkalmaznia kell, amely alatt a KSH adatai alapján történő időszakos felülvizsgálat, és szükség esetén a vízigény-meghatározás gyakorlatának további módosítása értendő. Ebből adódóan elképzelhető, hogy amennyiben a későbbiekben piaci jelzések érkeznek erre vonatkozóan, a GVH-nak ismételt utóvizsgálatot kell indítani.
78. Mindezek alapján az eljárás alá vont a kötelezettségvállalásait teljesítette, mire tekintettel az eljáró versenytanács a Tpvt. 76. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján – egyezően a vizsgálói indítvánnyal – az utóvizsgálatot megszüntette.

### **VI. Eljárási kérdések**

79. Az utóvizsgálat tekintetében a GVH hatáskörét az alapügy indulásakor hatályos Tpvt. 76. §-a alapozza meg, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul.
80. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 82. §-a, illetve a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.

Budapest, 2016. szeptember 13.

dr. Kőhalmi Attila s.k.  
előadó versenytanácsstag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.  
versenytanácsstag

Dudra Attila s.k.  
versenytanácsstag